

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille R. van Doorn
Auteur Dhr. RWJM van Oppenraaij
Telefoon 0235113557 E-mail: rvanoppenraaij@haarlem.nl
SZ/Ruimtelijk beleid Reg.nr. 2012 92216
Te kopiëren:
B & W-vergadering van 22 mei 2012

Onderwerp

Plan van Aanpak Ontwikkelperspectief Binnenduinrand

Ontwikkelstrategie en -perspectief Binnenduinrand

Eén van de acties binnen het programma Kracht van het landschap van de MRA is het maken van een Ontwikkelstrategie voor de Binnenduinrand, zoals dat ook is gemaakt voor de Amstelscheg en de Bufferzone Amsterdam-Haarlem. De ontwikkelstrategie bestaat uit een Ontwikkelperspectief (visie), een Uitvoeringsstrategie en een Uitvoeringsprogramma, waarbinnen voor deelgebieden gebiedsakkorden gesloten kunnen worden tussen overheden en (particuliere) organisaties. Dit voorliggende Plan van Aanpak vraagt uw instemming om het Ontwikkelperspectief te mogen uitvoeren.

In nauwe samenwerking met de provincie Noord-Holland heeft de gemeente Haarlem het trekkerschap van het proces in de Binnenduinrand. Andere samenwerkingspartners zijn de gemeente Heemstede, Bloemendaal, Velsen, Zandvoort en Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Deze strategie voor de Binnenduinrand heeft tot doel de verrommeling van het landschap actief tegen te gaan. Het wil de ontwikkeling van landschap van de Binnenduinrand een positieve impuls geven door de verschillende opgaven waar het gebied de komende periode voor staat, in hun onderlinge samenhang te bezien. Hierbij is te denken aan de verstedelijkingsopgave, de transformatie van agrarische functies (glastuinbouw), het ontwikkelen van ecologische verbindingen, een verbeterde bereikbaarheid, het behoud en verbinden van landgoederen.

B&W

- 1 Het college gaat akkoord met het Plan van Aanpak Ontwikkelperspectief Binnenduinrand om te komen tot een ruimtelijk raamwerk voor dit gebied. Dit gebeurt in afstemming met de opstellers van een Intergemeentelijke Structuurscan.
- 2 Het college gaat akkoord met het voorstel om het Portefeuillehouderoverleg Zuid-Kennemerland RO (PHO-ZK-RO) inclusief wethouders landschap en gedeputeerde landelijk gebied PNH als bestuurlijk opdrachtgever aan te wijzen en de voorzitter van dit overleg de heer P. van der Stadt op te laten optreden als gedelegeerd opdrachtgever;
- 3 De kosten van het besluit bedragen €98.250,- voor de gemeente Haarlem en worden voor €48.250 gedekt binnen programma 5 en voor €50.000 door een subsidie van de Provincie Noord Holland. De begrotingswijziging van dit besluit wordt verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2012..
- 4 De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
- 5 Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Ontwikkeling.

Collegebesluit

Onderwerp: Plan van Aanpak Ontwikkelperspectief Binnenduinrand
Reg. Nummer: 2012/92216

1. Inleiding

Op basis van de integrale Plananalyse Binnenduinrand tussen Zee en Ringvaart waarin de kernkwaliteiten en de opgaven voor het gebied zijn benoemd, hebben op 28 februari 2011 gemeenten Haarlem, Bloemendaal, Heemstede, Velsen, Zandvoort, Haarlemmerliede en Spaarnwoude en de provincie Noord-Holland een intentieverklaring ondertekend. Deze vormt de start voor het proces om te komen tot een integrale ontwikkelstrategie voor de Binnenduinrand, waarvan Haarlem en provincie Noord-Holland (PNH) trekker zijn.

Deze notitie beschrijft het plan van aanpak (doel, resultaat, deelacties, benodigde inzet en expertise, budget en planning) van de eerste stap in het proces van de ontwikkelstrategie voor de Binnenduinrand, zijnde het Ontwikkelperspectief. Dit Ontwikkelperspectief willen we uiterlijk in december 2012 in concept afronden.

Gelijktijdig is er een initiatief om te komen tot een Intergemeentelijke Structuurscan, waarbij gezocht wordt naar afstemming en doelmatige samenwerking met het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand.

2. Besluitpunten college

- 1 Het college gaat akkoord met het Plan van Aanpak Ontwikkelperspectief Binnenduinrand om te komen tot een ruimtelijk raamwerk voor dit gebied. Dit gebeurt in afstemming met de opstellers van een Intergemeentelijke Structuurscan.
- 2 Het college gaat akkoord met het voorstel om het Portefeuillehouderoverleg Zuid-Kennemerland RO (PHO-ZK-RO) inclusief wethouders landschap en gedeputeerde landelijk gebied PNH als bestuurlijk opdrachtgever aan te wijzen en de voorzitter van dit overleg de heer P. van der Stadt op te laten optreden als gedelegeerd opdrachtgever;
- 3 De kosten van het besluit bedragen €98.250,- voor de gemeente Haarlem en worden voor €48.250 gedekt binnen programma 5 en voor €50.000 door een subsidie van de Provincie Noord Holland. De begrotingswijziging van dit besluit wordt verwerkt in de tweede bestuursrapportage 2012.
- 4 De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit.
- 5 Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Ontwikkeling.

3. Beoogd resultaat

Het resultaat van deze stap in de Ontwikkelstrategie is een door de betrokken overheden vastgesteld concept Ontwikkelperspectief, dat door de Klankbordgroep is geaccordeerd en gesteund wordt door de belangengroepen.

Dit perspectief moet een goede uitgangspositie bieden voor de volgende stap: de Uitvoeringsstrategie Binnenduinrand. Daarin wordt samen met partners (publiek en privé) een uitwerkingsslag gemaakt naar concrete projecten. Het perspectief kan voor Landschap goede bijdragen leveren aan de Intergemeentelijke Structuurscan.

4. Argumenten

Verder uitvoering Ontwikkelstrategie Binnenduinrand

Het voorstel past in de verdere uitvoering van de Ontwikkelstrategie Binnenduinrand. Het Plan van Aanpak is het vervolg op de Intentieverklaring Binnenduinrand van februari 2011.

In de Intentieverklaring is opgenomen dat per fase van de uitvoeringsstrategie afspraken worden gemaakt over planning, benodigde capaciteit en kosten (deelonderzoeken, organiseren van bijeenkomsten, ontwerpkosten. Er is afgesproken om de ontwikkelstrategie zoveel mogelijk uit te werken met inzet van eigen personeel van de partijen en gezamenlijk naar dekking van de kosten te zoeken.

Portefeuillehoudersoverleg ZK RO/Landschap centraal

Het gaat hier om een project met zowel een gemeentelijke trekker Haarlem en een provinciale co-trekker Noord-Holland. Bovendien werken we aan een gebied dat in diverse gemeenten ligt en veel grond in particulier eigendom is. Dit vergt een uitvoeringsorganisatie met betrokkenheid van veel partijen en een organisatie waarin provincie en lokale overheden nauw samenwerken. Gedurende het project kan het planproces zonodig en in overleg met het Bestuurlijk kernteam worden aangepast.

Helderheid naar verhouding in personele inzet en financiële bijdragen

Aangezien de deelnemende overheidspartijen dit project gezamenlijk met eigen capaciteit willen uitvoeren, zijn harde toezeggingen nodig van de deelnemende overheden voor de samenwerking voor personele inzet.

Verder gelden in algemene zin de volgende argumenten::

De landschappelijke kwaliteiten in het gebied toekomstbestendig te maken.

Dit gebeurt door gezamenlijk op te trekken en aan te sluiten bij ontwikkelingen en samenwerking in de regio op het gebied van RO/V&V, Landschap en groen. Het zoeken naar kansen om voor het landschap in te spelen op andere ontwikkelingen over de gemeentegrenzen heen.

Bijdragen aan een betere regionale samenwerking

Dit kan door de urgentie van dit project te benadrukken en daarmee de ontwikkeling van dit gebied, onder meer door de druk op het gebied;

Door aan te geven dat het Ontwikkelperspectief goed kan dienen als sectorale onderlegger voor een Intergemeentelijke Structuurscan, met name met landschap als steeds belangrijker wordende impuls in de MRA. Op het volgende MRA congres eind 2012 een resultaat te presenteren.

Verbeteren van de concurrentiepositie van de MRA:

Door bij te dragen aan een betere samenwerking tussen de overheden, eigenaars/ beheerders en in dit gebied werkzame organisaties. Dit versterkt de kwaliteit van het Metropolitane landschap en daarmee de concurrentiepositie van de MRA door het scheppen van een hoogwaardig woonmilieu;

Door efficiënter te werken, aan te sluiten op projecten van de verschillende gemeenten en omliggende gebieden.

Op basis van een gezamenlijk inhoudelijk kader nieuwe financieringsmogelijkheden en partners vinden en kansen grijpen door open te staan voor initiatieven van private partners. Hoe kunnen overheden anderen verleiden om te investeren?

5. Financiële paragraaf

De gemeente Haarlem treedt bij het project Binnenduintrand op als regiegemeente. De totale kosten van het project bedragen €118.250,-. Dit wordt gedekt door de personele bijdrage van de regiogemeenten €20.000 in uren, de subsidie van de Provincie Noord Holland van €50.000 en een eigen bijdrage van de gemeente Haarlem van €48.250.

De kosten voor de gemeente Haarlem voor het project Binnenduintrand worden gedekt binnen de begroting, en bedragen:

- €38.250 uren inzet medewerker Ontwerper Openbare Ruimte (1311.5302.1000)
- €10.000 gemeentelijke bijdrage (1311.4669.1000)

De financiële gevolgen van het project Binnenduintrand worden meegenomen in de tweede bestuursrapportage 2012.

6. Kanttekeningen

Voldoende draagkracht is voorwaarde

Er moet voldoende draagkracht zijn bij het management van de betrokken gemeenten en de provincie en de politieke ondersteuning om het proces tot een goed einde te brengen.

Er moet maatschappelijk draagvlak zijn voor het uiteindelijke resultaat bij (semi-) private partijen (voornamelijk de grondbeherende instanties en eigenaren. Uiteindelijk is zicht nodig op voldoende financieringsmogelijkheden voor de uitvoering van het Ontwikkelperspectief.

Gebruik aanwezige capaciteit

Er is zorg over voldoende capaciteit in het projectteam. Uitgangspunt is om zoveel mogelijk aanwezige capaciteit binnen de betrokken gemeenten in te zetten voor het proces. Bij iedere stap wordt afgesproken voor deelnemende partijen welke bijdrage zij kunnen leveren in fte's en financiering.

7 Uitvoering

Voor de beschrijving van de uitvoering wordt verwezen naar de bijlage.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Bijlage

Plan van Aanpak Ontwikkelperspectief Binnenduinrand Reg.Nummer 2012/92216

Het aandachtsveld Metropolitane landschap staat vooral voor (integrale) samenwerking tussen de verschillende (semi-) overheden in het landelijk gebied van de metropoolregio Amsterdam (MRA), met als doel versterking, behoud en ontwikkeling van het landschap. Een gevarieerd landschap maakt de MRA aantrekkelijk, onderscheidend en draagt bij aan de leefbaarheid voor de eigen bevolking en de internationale concurrentiekracht van de MRA. De combinatie van openheid, cultuur, historie en de unieke groenblauwe omgeving, de verscheidenheid aan woonmilieus en de gedifferentieerde bevolking maakt de MRA tot een zeer aantrekkelijke internationale vestigingsplaats.

De afgelopen jaren zijn er resultaten behaald waardoor het Metropolitane Landschap concreter wordt en bestuurlijk is gaan leven. Aanvankelijk werd invulling gegeven vanuit een min of meer sectorale projectenbenadering. Nu is er sprake van een metropolitane benadering die verder gaat. Deze vereist denken en werken over grenzen heen vanuit een ruimtelijke visie op de kwaliteit van het landschap, over verwevenheid van stad en land, met een menging van functies (verstedelijking, infrastructuur, water, economie/bedrijvigheid, duurzaamheid en landschap), gericht op het bedienen van de hele MRA.

De economische situatie heeft geleid tot een veranderend rijksbeleid en de beschikbaarheid van minder middelen. Het is dus noodzaak om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak die rekening houdt met de landschappelijke en natuurlijke kernkwaliteiten van het gebied. Tegelijkertijd moeten we kijken naar nieuwe financieringsconstructies.

1 Uitvoering

Uitgangspunt zijn de 9 thema's en de 6 kernkwaliteiten uit de Plananalyse opgesteld door Bosch en Slabbers:

Thema's: 1 Openheid in landschap, 2 Landbouw, 3 Landgoederen, 4 Binnenstedelijk verdichten en buitenstedelijk bouwen, 5 Exclusieve woonmilieus, 6 Stadsranden, 7 Heel de duinen, 8 Verbindend water, 9 Bereikbaarheid

Kernkwaliteiten: 1 Betekenis van het landschap, 2 Een gebied met rijk verleden, 3 Drager van de openheid, 4 Kwaliteit van het water, 5 Ecologisch van grote waarde, 6 Verscheidenheid aan landschappen.

De Plananalyse onderbouwt het belang van de thema's als leidende onderwerpen als ook de kernkwaliteiten te fungeren als referenties voor het de Ontwikkelperspectief. De thema's worden als leidraad genomen om de gedachtewisselingen te ordenen..

Per thematische opgave worden er twee ruimtelijke ambities uitgewerkt: een beheersambitie, gericht op behoud en versteviging van de bestaande kwaliteiten en een ontwikkelambitie door toevoeging van nieuwe (top-)kwaliteiten.

De afwegingen worden gedaan in werkateliers met betrokkenen, zoals beheerders, maatschappelijke organisaties en belangengroepen. De gemeenten bepalen het beleid. Grondeigenaren en belangengroepen fungeren als klankbord. Dit leidt tot een perspectief met benoeming van thema's en deelgebieden. Daarbinnen worden beheer en ontwikkel opgaven voor de deelgebieden bepaald. Tegelijkertijd worden de opgaven en oplossingsrichtingen doorgerekend en ontstaat een financiële indicatie van het ontwikkelperspectief (zonder exacte benoeming van kostendragers)..

Uiteindelijk moet er per thematische opgave een keuze gemaakt worden in het ambitieniveau met consequenties. Zo vormen alle thematische scenario's samen het ontwikkelperspectief. In deze context brengt het ontwikkelperspectief tevens de verschillende onderdelen van de planologische opgave, de beheeropgave, de financieringsopgave en de communicatieopgave in beeld.

Halverwege het proces is er terugkoppeling naar de gemeenten en provincie. Na afloop wordt het resultaat voorgelegd aan de betrokken raden ter goedkeuring. Voor de communicatie wordt een plan geschreven om alle betrokken partijen goed te informeren over voortgang en afloop van de projecten.

Samengevat:

Werkstap 1: Verkenning	Stakeholdersanalyse, verzamelen basisgegevens, atelier uitwerking basiskaarten)
Werkstap 2: Verdiepingsslag 9 opgaven	Startbijeenkomst en gebiedsateliers om de 9 opgaven verder uit te werken
Werkstap 3: Uitwerking ambities als opmaat naar het ontwerp ontwikkelperspectief	Uitwerking van de ambitie beheer en de ambitie ontwikkeling voor elke opgave, inclusief haalbaarheid en kostenindicatie
Werkstap 4: Concept –ontwikkelperspectief	Uitwerken ontwerp ontwikkelperspectief
Werkstap 5: Definitief concept-ontwikkelperspectief	Uitwerken concept ontwikkelperspectief en quick-win projectenlijst
Werkstap 6: Participatie en Bestuurlijke goedkeuring	Dec. 2012, definitief concept ontwikkelperspectief

2 Uitvoering / organisatorisch

Stuurgroep: Bestuurlijk opdrachtgever voor het proces het regionale Portefeuillehouderoverleg ZK RO (PHO-ZK-RO) uitgebreid met wethouders groen en gedeputeerde landschap PNH (voorzitter coördinatiegroepoverleg Metropolitane landschap), ondertekenaars van de intentieverklaring. Hiermee wordt de bestuurlijke betrokkenheid van alle publieke partijen verankerd en ontstaat een bestuurlijk platform om inhoudelijke vraagstukken te agenderen. Gedelegeerd bestuurlijk opdrachtgever: voorzitter van het PHO-ZK-RO. Uiteindelijk beslissen Gemeente colleges/raden en GS/Provinciale Staten.

Bestuurlijk Kernteam: Wethouder landschap R. van Doorn, gem. Haarlem (bestuurlijk trekker) en Gedeputeerde J. Bond, PNH (bestuurlijk co-trekker), de heer P. van der Stadt gem. Heemstede, gedelegeerd bestuurlijk opdrachtgever en wethouder RO T. Kokke, gem. Bloemendaal.

Ambtelijk kernteam: gemeente Haarlem: dhr M. Dekker en dhr R. van Oppenraaij en provincie Noord-Holland: mw. J. Bouwmans.

Projectteam: Ambtelijk kernteam en ambtelijke medewerkers deelnemende gemeenten en provincie.

Klankbordgroep: vertegenwoordigers participerende organisaties / grondeigenaren.

Werkgroepen/gebiedsateliers: ad-hoc deelnemers uit betrokken organisaties (gemeenten, beheerorganisaties, belangenorganisaties, private partijen) of anderszins deskundigen.

Opdracht voor de voorzitter van het PHO-ZK-RO (inclusief landschap)

- bewaakt de voortgang van het proces
- spreekt gemeenten aan op hun bijdrage aan het proces
- neemt deel aan het bestuurlijk kernteam
- leidt in het PHO-ZK-RO strategische discussies over de inhoud van het ontwikkelperspectief en onderneemt, in overleg met de bestuurlijke trekker, actie om bestuurlijke dilemma's op te lossen

Opdracht voor de bestuurlijk trekker

- inhoudelijke en operationele aansturing van het proces
- agenderen van inhoudelijke vraagstukken in het PHO-ZK-RO
- samen met de trekker van het Metropolitane Landschap, toezien op aansluiting van inhoud en proces op het Metropolitane Landschap (filosofie van wederkerigheid stad-land, integraliteit van de aanpak, gelijkvormigheid van de aanpak)
- extern, samen met co-trekker, fungeren als vaandeldrager voor het proces
- voorzitter van de klankbordgroep (maatschappelijk middenveld)

3 Financiën

3 A Ambtelijke inzet betrokken overheden

Toegezegde uren	Totaal	Gem. Haarlem	PNH	Gem. Heemstede	Gem. Bloemendaal	Gem. Velsen	Gem. Zandvoort	Gem.H&S
Kernteam Activiteiten	400	150	100	150				
Projectteam Overleggen	716	200	86	86	86	86	86	86
Ontwikkel perspectief	1080	300	198	152	96	152	152	30
Totaal	2196	650	384	388	182	238	238	116

Naast bovenstaande personele inzet wordt van elke gemeente ook een financiële bijdrage gevraagd om de kosten van externe inhuur te dekken. Zie hiervoor het financiële overzicht voor de verdeelsleutel van deze kosten.

3 B Financiële bijdrage betrokken overheden externe kosten

Bedoeling is om zoveel mogelijk gebruik te maken van aanwezige kennis en expertise bij de verschillende betrokken organisaties en doelgroepen.

(Externe) Procesondersteuning	Backstopper voor het kernteam Gespreksleider voor de participatiemomenten	€10.000
Landschapsarchitectenbureau:	Actieve rol in de gebiedsateliers, uitwerken kaartbeelden en rapportage 300 uur à €100/uur =	€30.000
Inzet personeel gemeente Haarlem	30 uur á €127,50 =	€38.250
Financiële adviseurs/ planeconoom	200 uur à €100/uur =	€20.000
Communicatiebudget		€10.000
Reproductie/ out-of-pocket-kosten		€10.000
Totaal		€118.250

Verdeelsleutel externe kosten

De verdeelsleutel is als volgt:

€50.000	Provincie Noord-Holland
€48.250	Gemeente Haarlem
€5.000	Gemeente Heemstede
€5.000	Gemeente Bloemendaal
€5.000	Gemeente Velsen
€5.000	Gemeente Zandvoort
€0.	Gemeente Haarlemmerliede & Spaarnwoude
Totaal €118.250	

Voor de bijdrage zijn met de PNH de volgende voorwaarden overeengekomen:

1. Bestuurlijk besluit voor 1 maart over Plan van Aanpak Ontwikkelperspectief, waarbij de gemeenten besluiten tot een nader te bepalen bijdrage aan de kosten
2. Bestuurlijk besluit over de voortgang proces voor 1 maart 2012:
  - bij product ontwikkelperspectief voor eind 2012: €50.000
  - bij product ontwikkelperspectief in 2013: €25.000 terugboeken
3. Bestuurlijk besluit over stoppen: terugboeken van €50.000

3 C Aanpak / urenbegroting en kostenberekening Haarlem

Kernteam	
Procesmanager (Haarlem)	150 uur
Landschaparchitect (Haarlem)	0 uur
Projectteam (inclusief voorbereiding en verwerking resultaten en bijwonen van een aantal bijeenkomsten)	
Procesmanager (Haarlem)	100 uur
Landschapsarchitect (Haarlem)	100 uur
Opstellen Ontwikkelperspectief	
Procesmanager (Haarlem)	100 uur
Landschapsarchitect (Haarlem)	200 uur

Totaal bijdrage Haarlem

Procesmanager	350 uur á €0,00 = €	0,00
Landschapsarchitect	300 uur á €127,50 = €	38.250,00
Bijdrage Haarlem externe kosten		<u>€10.000,00</u>
Totaal		€48.250,00

Bijlage Het plangebied

Het plangebied van de Binnenduinrand is hét kustgebied voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en biedt hoogwaardige verblijfs- en geliefde woonmilieus. Daarnaast vormen de duinen, en landgoederenzone een hoogwaardig recreatiegebied voor de honderdduizenden inwoners van de MRA en heeft het gebied unieke cultuurhistorische, toeristische en ecologische waarde. De kwaliteiten van dit gebied komen meer en meer onder druk te staan door verstedelijking en verrommeling. Dit project Binnenduinrand wil dit gebied weerbaar maken voor de toekomst. Een goede groene omgeving is een voorwaarde voor leefbaarheid, aantrekkelijkheid en vestigingsklimaat.

Zie ommezijde

BBG

NPZK

AWD

